

NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" ZIEMIA RADOMSKA 818

Z REGIONU

43. rocznica Radomskiego Czerwca '76

Premier Mateusz Morawiecki, przedstawiciele Kancelarii Prezydenta RP, Parlamentu oraz liczna rzesza członków i sympatyków NSZZ „Solidarność” uczestniczyli w obchodach 43. rocznicy Radomskiego Czerwca '76. U zbiegu ulic 25 Czerwca i Żeromskiego odprawiona została msza święta celebrowana przez biskupa Henryka Tomasika. Honorowe miejsce w czasie obchodów zajęli oczywiście uczestnicy wydarzeń z 1976 roku – Bohaterowie Radomskiego Czerwca na czele ze Stanisławem Kowalskim, prezesem Stowarzyszenia Radomski Czerwiec '76.

Pod pomnikiem Radomskiego Czerwca '76 zgromadziło się jak co roku kilkaset osób oraz liczne delegacje i poczty sztandarowe NSZZ

„Solidarność” - z pocztami z KF Ursusa i ZR Płockiego, Środkowoschodniego, Mazowsze, Świętokrzyskiego oraz Stowarzyszenia Czerwiec '76 i „Solidarność” Rolników Indywidualnych, przedstawiciele Komisji Zakładowych NSZZ „Solidarność” Regionu Ziemia Radomska. Obecny był także wiceprzewodniczący Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” Tadeusz Majchrowicz oraz liczni przewodniczący Zarządów Regionów.

Głównym gościem uroczystości był oczywiście premier RP Mateusz Morawiecki, a obok niego pojawili się inni przedstawiciele rządu RP oraz Kancelarii Prezydenta, w tym minister Andrzej Dera, radomscy parlamentarzyści - Marek Suski (szef Gabinetu Politycznego Prezesa Rady Ministrów), Wojciech Skurkiewicz (wiceminister MON), Dariusz Bąk, Anna Kwiecień, Andrzej Kosztowniak, Anna Białkowska, Leszek Ruszczyk, przedstawiciele władz miasta Radomia z Prezydentem Radosławem Witkowskim, Rady Miejskiej miasta Radomia z przewodniczącą Kingą Bogusz oraz władz Mazowsza - wice-

wojowoda Mazowiecki Artur Standowicz i Krzysztof Murawski, Kierownik Delegatury Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Radomiu, a także szef kancelarii Senatu RP Jakub Kowalski, Starosta Radomski Waldemar Trelka, przedstawiciele powiatu ziemskiego Radomskiego i powiatów sąsiednich i gmin, Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, Związku Więźniów Politycznych Okresu Stalinowskiego i Związku Sybiraków, Represjonowanych w Stanie Wojennym, harcerzy, Zabużan i Wołyńniaków, przedstawiciele IPN z Lublina i Warszawy, Radomia z prezesem IPN Jarosławem Szarkiem, wiceprezesem Krzysztofem Szwagrzykiem i dyrektorem Marcinem Krzysztofikiem, Państwowej i Ochotniczej Straży Pożarnej, leśników, Wojska Polskiego, Państwowej Inspekcji Pracy z Głównym Inspektorem Wiesławem Łyszczkiem i jego zastępcą Andrzejem Kwalińskim.

Premier Mateusz Morawiecki w swoim emocjonalnym przemówieniu serdecznie dziękował Bohaterom Radomskiego Czerwca '76 – Dzisiaj, chyłę czoła przed bohaterstwem wspaniałych Polaków tamtych lat. Bohaterstwem, które było jednym z kluczowych wydarzeń na drodze do pełnej wolności – mówił premier Morawiecki. – Mimo bardzo brutalnych represji i stłumienia tamtych protestów, nie było w stanie zatrzymać polskiej walki o wolność. To dla nas jest pewne memento historyczne. Władza nie może patrzeć z góry na ludzi. Staramy się stać po stronie słabszych, po stronie poszkodowanych,

po stronie świata pracy, tworząc najlepsze środowisko do rozwoju – dodał. – I jeśli myślimy o tym co było w tamtych latach najlepszego i jednocześnie co nie udało się komunistom, to była rodząca się już w tamtych latach solidarność. Solidarność, która wybuchła z wielką mocą cztery lata później. Pokazywała tę międzyrodzinną zgodę i porozumienie w walce o wolność pomiędzy robotnikami, inteligencją, chłopami,

Kościółem. Coraz więcej grup społecznych rodziło się do walki o wolną Polskę. [...] Bez tamtej determinacji, odwagi, nie byłoby dzisiejszej wolności. Zachowaliście się wszyscy jak trzeba. Cześć i chwała bohaterom – zakończył swoje wystąpienie premier.

Biskup Tomasik przypomniał okoliczności, które poprzedzały wydarzenia Czerwca '76. Mówił o rosnącej ateizacji i tworzeniu nowego modelu świeckiej tradycji. Wspomniał, że w 1976 roku do konstytucji PRL wpisano przewodnią rolę partii w państwie, a także brater-

Z REGIONU

(cd. ze str. 1)

skiej przyjaźni ze Związkiem Sowieckim. Przypomniał też, że państwo komunistyczne przygotowywało się na brutalną rozprawę z ewentualnym protestem, bo oddziały milicji znacznie wcześniej niż doszło do wydarzeń czerwcowych wyposażono w broń palną. Biskup Tomasiak mówił również o księdzu Romanie Kotlarzu, Męczenniku Radomskiego Czerwca, który wystąpił publicznie w obronie osób skrzywdzonych podczas protestu. – Ksiądz Kotlarz mówił, że człowiek potrzebuje nie tylko pieniędzy, samochodu i telewizora, ale przede wszystkim prawdy, sprawiedliwości, szacunku i wolności. Zapłacił wysoką cenę za swoje przekonania i publiczne ich wygłaszanie. 18 sierpnia to data śmierci księdza Romana, zapamiętajmy tę datę, bo to dzień modlitwy o jego beatyfikację - powiedział Henryk Tomasiak.

Podczas uroczystości minister Andrzej Dera odczytał list od prezydenta RP Andrzeja Dudy, a minister Marek Suski list od prezesa Prawa i Sprawiedliwości Jarosława Kaczyńskiego, a posłanka Anna Kwiecień list od marszałka Sejmu Marka Kuchcińskiego. Przemówili także Radosław Witkowski, prezydent Radomia, oraz Stanisław Kowalski, prezes Stowarzyszenia Radomski Czerwiec '76. Wręczono też Medale Pro Patria uczestnikom wydarzeń Radomskiego Czerwca '76 - otrzymali je: Wojciech Fila, Janusz Gregorczyk i Ryszard Nowakowski. Na koniec odczytano Apel Poległych zakończony salwą honorową, a przy pomniku złożono wieńce i wiązanki kwiatów.

Konkurs Szachowy „Radomski Czerwiec '76”

Zmagania szachowe trwały od 11.06. do 13.06. Organizatorem Konkursu Szachowego „Radomski Czerwiec '76” byli: Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska wraz z Uczniowskim Klubem Sportowym „Roszada”, Kapitułą Kultury Szachowej i Akademią Szachową Marka Niedźwieckiego.

W zawodach uczestniczyły dzieci z 4 radomskich szkół: PSP Nr 21, PS Nr 26, PSP Nr 29 i i Społecznej Szkoły Podstawowej. Łącznie na starcie zameldowały się 22 osoby.

Celem młodych szachistów było rozwiązanie 12 zadań o tematyce „Mat w 1 posunięciu”. Za każde poprawne zadanie szachista otrzymywał jeden punkt. Wygrywała osoba, która poprawnie rozwiązała najwięcej zadań. W przypadku równości punktów, o zwycięstwie decydował krótszy

czas rozwiązań. Na zakończenie konkursu wszyscy zawodnicy otrzymali pamiątkowe dyplomy, które od strony koncepcyjnej i graficznej opracował Paweł Podlipniak. Fundatorem nagród rzeczowych dla uczestników była firma ENEA Wytwarzanie.

Patronat honorowy nad Konkursem objął Przewodniczący NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska Zdzisław Maszkiewicz. Patronat medialny zapewniły: „WR 26-600”, Twój Radom” i „Biuletyn” ZR NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska.

Marek Niedźwiecki

Z REGIONU

XI Posiedzenie Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska kadencji 2018-2022

2019-06-18

Czerwcowe posiedzenie ZR było wyjątkowo monotematyczne. We wtorek 18 czerwca dyskutowano głównie na temat organizacji obchodów 43. rocznicy Radomskiego Czerwca '76. Obrady otworzył przewodniczący ZR Dziesiąw Maszkiewicz i po zatwierdzeniu przez zebranych porządku zebrania ZR przystąpił do pracy. W obradach wzięła udział przewodnicząca Regionalnej Komisji Rewizyjnej Jądwig Pożniak.

Wiceprzewodniczący i sekretarz ZR Krzysztof Kośła odczytał uchwały przyjęte na poprzednim spotkaniu ZR (21.05.) oraz decyzje Prezydium ZR, a następnie przedstawił szczegółowy program oraz stan przygotowań do organizacji obchodów 43. rocznicy Radomskiego Czerwca '76. (relacja w „Biuletynie”). Członkowie ZR zadeklarowali swój udział w pracach przy przygotowywaniu w/w uroczystości.

Dyskutowano też na temat organizacji związkowego rajdu rowerowego do Królewskich Źródeł oraz sprawach finansowych związanych z udziałem związkowców z naszego Regionu z Enea Wytwarzanie w manifestacji przed siedzibą tej spółki w Poznaniu (26.06.).

NASZE PRAWO

(dokończenie z poprzedniego numeru „Biuletynu”)

Wypadki, urazy i zespoły urazowe w pracy

Nie każde zdarzenie wypadkowe w środowisku pracy jest w rozumieniu obowiązujących przepisów prawnych wypadkiem przy pracy. [...] Wedle orzecznictwa sądowego nagłość zdarzenia jest wtedy, kiedy trwa nie dłużej niż czas jednej zmiany roboczej, traktowanej w zależności od okoliczności konkretnego wypadku. Może wystąpić sytuacja, gdzie samo zdarzenie będące przyczyną wypadku przy pracy trwa dłużej niż doba pracownicza. Uraz to kolejna przesłanka, która ma miejsce w badanym zdarzeniu wy-

(cd. na str. 4)

VII Półmaraton Radomskiego Czerwca '76

626 zawodników dobiegło 23 czerwca do mety 7. edycji radomskiego półmaratonu i to mimo prawdziwie afrykańskiego upału. Odbył się też tradycyjny bieg na 2,5 kilometra – „Dumne Warchoły”. Jednym ze współorganizatorów imprezy był Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska.

W sumie na starcie biegu stanęło ponad 700 osób. Na trasę „wypuścić” ich strzałem z pistoletu startowego wiceprzewodniczący ZR Andrzej Wójcicki. On też razem z członkami ZR Wiesławem Wabikiem i Jerzym K. Kaczkowskim wręczali na mecie uczestnikom zawodów pamiątkowe medale, a potem nagrody za zajęcie miejsc na podium.

Bieg główny ukończyło 626 uczestników i to pomimo panującego w tym dniu ponad 30-stopniowego upału. – Najważniejsze, że wszystko odbyło się bezpiecznie, a interwencji medycznych było znacznie mniej niż przed rokiem – tak podsumował zawody Tadeusz Kraska, prezes Stowarzyszenia Bieganiem Radom!, które było głównym organizatorem imprezy.

Panująca na trasie pogoda była też pewnie przyczyną, że tym razem na trasie biegu nie padły żadne wyśrubowane wyniki czasowe. Zwycięzcą został Emil Dobrowolski z LLKS Prefbet Śniadowo Łomża (1:10:03), drugi był Patryk Stypułkowski (1:10:17) reprezentujący 7. Batalion Kawalerii Powietrznej z Tomaszowa Mazowieckiego, a trzeci Sylwester Lepiarz (1:10:57) z LKB Rudnik. Wśród pań, najszybsza okazała się Angelika Mach (1:21:55) z Adidas Runners Warsaw, drugie miejsce zajęła Zuzanna Mokros (1:23:19) z RKS-u Łódź, a trzecie Lidia Czarnecka (1:23:47) z Czarnecki Run Team, a czwarta Karolina Waśniewska (1:25:19) z Bieganiem Radom!

Ponad setka uczestników wystartowała w Biegu Radości „Dumne Warchoły”. Jako pierwszy do mety dobiegł Rafał Lewocho, wyprzedzając Jakuba Stępnia i Adama Bajorskiego.

Najszybszą z pań okazała się Faustyna Balińska, a tuż za nią na mecie zameldowały się Monika Leśniewska i Marcjanna Rola.

padkowym. Brak urazu wyklucza uznanie danego zdarzenia za wypadek przy pracy. W sytuacjach np.: urazów wewnętrznych, trudnych do zdefiniowania, niewidocznych, uderzeń itp., zespoły powypadkowe opierają podejmowane ustalenia na podstawie dokumentacji lekarskiej. Czynniki zewnętrzne badane przez zespół powypadkowy bezwzględnie musi zostać stwierdzone, aby dane zdarzenie wypadkowe było zakwalifikowane jako wypadek przy pracy. Mogą to być dla przykładu oparzenia, odmrożenia, urazy spowodowane działaniem maszyn, narzędzi, urządzeń, upadków z wysokości, porażenia prądem elektrycznym. Jedną z przyczyn zewnętrznych mogą być w skutkach konsekwencje spowodowane dźwiganiem ciężarów w miejscu pracy w zakresie przekraczającym dopuszczalne normy. Może się okazać, że przyczyna zewnętrzna występuje równolegle z danym schorzeniem pracownika mającego często cechy przewlekłości. W tego rodzaju spornych przypadkach do uznania

danego zdarzenia za wypadek przy pracy wystarczy zaistnienie przyczyny zewnętrznej. Dodatkowo w badaniu okoliczności i przyczyn danego zdarzenia wypadkowego konieczne trzeba stwierdzić związek przyczyny między wypadkiem a pracą, który ma miejsce wówczas, gdy istotną przyczyną wypadku jest pełnienie przez pracownika obowiązków wynikających ze stosunku pracy. W myśl cytowanej ustawy związek przyczynowy między wypadkiem a pracą zachodzi także podczas wykonywania przez pracownika zwykłych czynności związanych z ich wykonywaniem. Warto nadmienić, że w rozumieniu wspomnianej ustawy, zdarzenie wypadkowe, w którym uczestniczy osoba nie będąca pracownikiem, dla przykładu zatrudniona na podstawie umowy zlecenia, nie zostanie zakwalifikowane jako wypadek przy pracy. W myśl cytowanej ustawy występują również wypadki z udziałem pracowników traktowane na równi z wypadkami przy pracy.

Ostatni etap 43. rocznicy Radomskiego Czerwca '76

4 lipca na mecie w Radomiu, która znajdowała się przy Pomniku Radomskiego Czerwca'76, zakończył się trzeci etap 30. Międzynarodowego Wyścigu „Solidarność” i Olimpijczyków. Wygrał go Estończyk Norman Vahtra z grupy Cycling TARTU. Drugi był Sylwester Janiszewski, a trzeci Patryk Stosz. Przed wjazdem wyścigu do Radomia odbyły się mini-zawody kolarskie dla dzieci. Współorganizatorem etapu był Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska.

Radomski etap wyścigu jako zwieńczenie obchodów Czerwca'76 stał się już naszą związkową tradycją i nic dziwnego bo szefem Komitetu Organizacyjnego jest Waldemar Krenc, przewodniczący Zarządu Regionu Łódzkiego, a w pracach komitetu uczestniczy też corocznie przewodniczący ZR Ziemia Radomska Zdzisław Maszkiewicz, który za zasługi w krzewieniu sportu otrzymał w trakcie ceremonii zakończenia etapu Złoty Medal Polskiego Komitetu Olimpijskiego.

W czwartek 4 lipca kolarze pokonali 170 km z Kielc do Radomia i po drodze zaliczyli pierwsze poważne wzniesienia oraz premie górskie. Od startu peleton był bardzo aktywny. Szybko oderwała się od niego trzyosobowa grupa - Adam Stachowiak (Voster ATS), Kamil Małecki (CCC Development) i Adrian Honkisz (reprezentacja Polski). Później przez ponad 100 km z przewagą dwóch minut przed peletonem jechali zaś Adam Nociń (reprezentacja Polski), Jayde Julius z RPA (Protouch South Africa) i Adam Kuś (Hurom BDC), ale zostali dogonieni 25 km przed metą.

W piątek 5 lipca kolarze wyruszyli w etap ze Skarżyska-Kamiennej do Stalowej Woli (178 km). 30. Międzynarodowy Wyścig Solidarność i Olimpijczyków zakończył się w sobotę 6 lipca w Krośnie. Uczestniczyło w nim 110 kolarzy z 19 polskich i zagranicznych grup.

Poczta Polska wciąż walczy!

14 czerwca pracownicy Poczty Polskiej z całego kraju protestowali przed Kancelarią Prezesa Rady Ministrów w Warszawie. „Solidarność” domaga się podwyżek płac o 500 zł brutto oraz takiego wsparcia ze strony państwa, na jakie od lat mogą liczyć pocztowcy w krajach zachodniej Europy.

W pikiecie przed KPRM wzięło udział kilkaset osób min. przedstawiciele Komisji Podzakładowej NSZZ „Solidarność” Pracowników Poczty Polskiej w Radomiu z przewodniczącym Wojciechem Redestowiczem. Delegacja protestujących złożyła petycję z postulatami w kancelarii premiera. Związkowcy zostali przyjęci przez ministra w KPRM Pawła Szrota i wiceministra infrastruktury Rafała Webera. – Otrzymaliśmy zapewnienie, że rozmowy z nami rozpoczną się niezwłocznie – powiedział do uczestników demonstracji po wyjściu z KPRM Bogumił Nowicki, przewodniczący „Solidarności” w Poczcie Polskiej.

Głównym postulatem Organizacji Międzyzakładowej NSZZ „Solidarność” Pracowników Poczty Polskiej jest żądanie podwyżki płac zasadniczych o 500 zł brutto. Spór zbiorowy w firmie trwa od kwietnia i obecnie znajduje się na etapie mediacji z udziałem mediatora wyznaczonego przez resort pracy. Jeśli zakończą się one fiaskiem, kolejnym etapem będzie referendum strajkowe.

Protestowała Enea

W środę 26 czerwca z inicjatywy NSZZ „Solidarność” Enea odbyła się pikietą pracowników GK Enea pod siedzibą Zarządu Enea S.A. w Poznaniu.

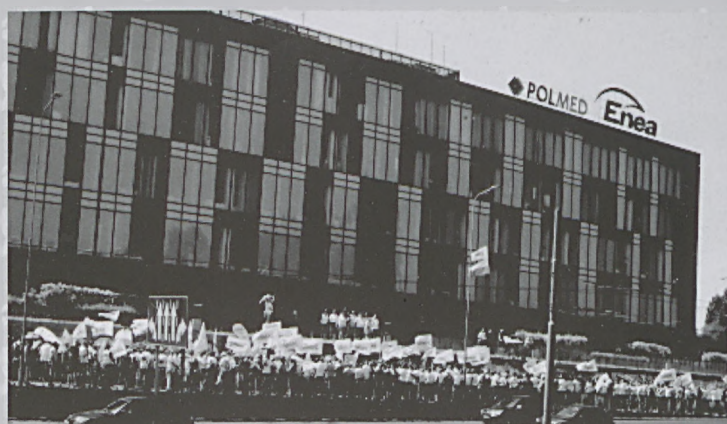
W proteście uczestniczyła silna reprezentacja NSZZ „Solidarność” z Enea Wytwarzanie (Kozienice) na czele z przewodniczącym Jackiem Bolkiem i wiceprzewodniczącymi: Zdzisławem Górniakiem i Cezarym Mąkosą – w sumie około 70 osób. Nie zabrakło też przedstawicieli z Enea Ciepło (Białystok), Enea Połaniec, nie zawiedli górnicy z LW Bogdanka. Stawili się też przedstawiciele spółek całego obszaru dystrybucji i obrotu, z terenu Poznania, Bydgoszczy, Zielonej Góry, Gorzowa Wielkopolskiego i Szczecina.

Związkowcy „Solidarności” do protestu zaprosili także inne organizacje związkowe z GK Enea i zdecydowana ich większość w różnej formie wsparła ten protest. To kolejny akt bardzo dobrej współpracy międzyzwiązkowej dla dobra pracowników GK Enea, z której wszystkie współpracujące organizacje mogą być naprawdę dumne. Członkowie zaprzyjaźnionych związków zawodowych także stawili się z całego terenu GK Enea, który obejmuje przecież wielką część Polski.

Do zebranych przemówili: Krzysztof Nawrocki, Przewodniczący NSZZ „Solidarność” Enea; Jerzy Wiertelak, Przewodniczący MZZP GK ENEA; Marek Boiński, Przewodniczący Krajowej Sekcji Energetyki NSZZ „Solidarność”; Jacek Bolek, Przewodniczący NSZZ „Solidarność” w Enea Wytwarzanie; Jan Bojaryn, Wiceprzewodniczący NSZZ „Solidarność” Elektrociepłownia Białystok; Sławomir Luśtyk, Przewodniczący MZZ Pracowników Zmianowych w ENEA Wytwarzanie sp. z o.o.; Dariusz Sadurski, Wiceprzewodniczący MZZE w Enea Wytwarzanie sp. z o.o.; Jarosław Niemiec, Przewodniczący ZPPZ Przeróbki Mechanicznej Węgla w Polsce „Przeróbka” w LW Bogdanka S.A.; Maciej Wiśniewski, sekretarz Komisji Międzyzakładowej NSZZ „Solidarność” Enea.

W czasie pikiety reprezentanci poszczególnych organizacji związkowych złożyli podpisy pod wspólną petycją. Następnie delegacja protestujących udała się do budynku siedziby Zarządu Enea S.A. aby wręczyć pismo przedstawicielom spółki.

Delegacja wróciła do zebranych w towarzystwie przedstawicieli Pracodawców GK Enea: Zbigniewa Piętki, Wiceprezesa Zarządu Enea S.A. ds. Korporacyjnych oraz Andrzeja Kojro, Prezesa Zarządu Enea Operator sp. z o.o. Obydwaj przemówili do zebranych. Wiceprezes Zbigniew Piętka złożył deklarację, że „z całą pewnością do porozumienia płacowego dojdzie jeszcze w lipcu”.

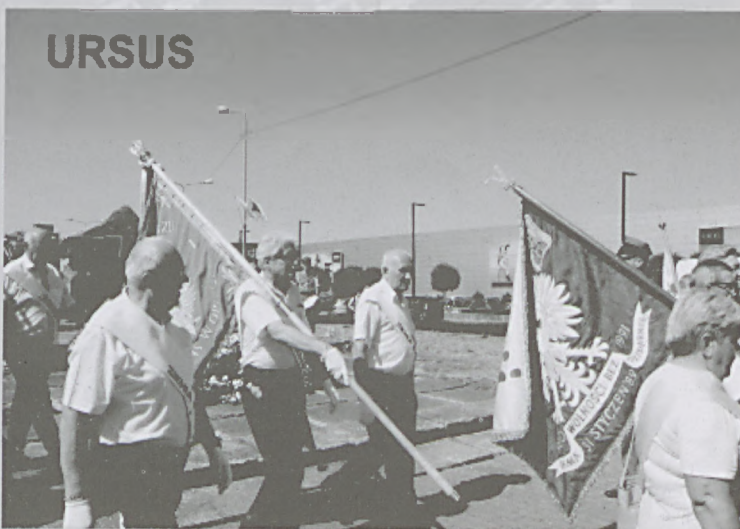

Obchody rocznicy Czerwca 1976 r. w Płocku i Ursusie

23 czerwca 2019 r. delegacja Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska, w składzie - przewodniczący ZR Zdzisław Maszkiewicz wraz z pocztami sztandarowymi – TTK Pionki (Zofia Sekuła, Barbara Jurczak, Jerzy Białek) i KZ w MPK Radom (Marek Kicior, Tadeusz Brydowski, Stanisław Krzemiński) – wzięła udział w uroczystościach 43. rocznicy Czerwca 1976 r. w Płocku.

30 czerwca 2019 r. delegacja Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska, w składzie - przewodniczący ZR Zdzisław Maszkiewicz, Marek Kuc, Józef Mąkosa, wraz z pocztą sztandarowym Zarządu Regionu (Jan Król, Marian Byzdra, Wiesław Rychter), pocztom TTK Pionki (Zofia Sekuła, Barbara Jurczak, Jerzy Białek) oraz pocztom KZ w MPK Radom (Marek Kicior, Wojciech Dziółko, Waldemar Zieliński), uczestniczyła w uroczystościach 43. rocznicy Czerwca 1976 r. w Ursusie.

Dodatek stażowy nie będzie składnikiem płacy minimalnej

Rada Ministrów zaakceptowała zmianę przepisów ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę dotyczących wyłączenia ze składników minimalnej płacy dodatku stażowego. Teraz projekt ustawy trafi do Sejmu i należy oczekiwać, że zmiana prawa zostanie uchwalona jeszcze w bieżącej kadencji Parlamentu.

Wyłączenie dodatku stażowego ze składników minimalnego wynagrodzenia za pracę to długo postulowana przez związki zawodowe zmiana. Nie było bowiem sprawiedliwe, że pracownicy o długim stażu pracy zarabiający płacę minimalną nie byli premiowani za ich czas zaangażowania w działalność przedsiębiorstwa. Przez to, że dodatek stażowy jest obecnie włączony do składników płacy minimalnej, nie spełnia on swojej funkcji, a płace najmniej zarabiających są niższe, niż mogłyby być, gdyby uwzględnić ich staż pracy. Problem ten był przedmiotem dialogu w Radzie Dialogu Społecznego, w rezultacie którego strona społeczna RDS poparła zmianę prawa w tym zakresie. Wprowadzenie zmiany przepisów polegającej na wyłączeniu dodatku stażowego ze składników płacy minimalnej będzie stanowić kolejny krok w kierunku realizacji postulatów związkowych, czyli wyłączenia wszystkich dodatków z wynagrodzenia minimalnego. Minimalne wynagrodzenie za pracę powinno stać się kategorią jednoskładnikową, wynagrodzeniem zasadniczym.

Przypomnijmy, że w rezultacie działań podejmowanych przez NSZZ „Solidarność” i inne związki zawodowe osiągnięto w Radzie Dialogu Społecznego konsensus w sprawie potrzeby wyłączenia ze składników płacy minimalnej dodatku za pracę w porze nocnej. Nastąpiło to na początku 2017 r.

LUBELSKI LIPIEC I „SOLIDARNOŚĆ” W REGIONIE ŚRODKOWO-WSCHODNIM

1 lipca 1980 r. władze PRL wprowadziły podwyżkę cen niektórych gatunków mięsa i wędlin. Początek okresu urlopowego dawał szansę uniknięcia protestów społecznych. Reakcja środowisk pracowniczych była jednak natychmiastowa. W kilku ośrodkach w kraju pojawiły się pojedyncze strajki. Brak represji i zgoda władz na podwyżki płac, zachęcały do strajku kolejne zakłady pracy. Nigdzie jednak lipcowe strajki nie osiągnęły takiej skali, jak na Lubelszczyźnie.

Lipcowe strajki miały spontaniczny charakter, a ich głębszą przyczyną było niezadowolenie z uciążliwości dnia codziennego: pustych półek sklepowych, wielogodzinnego stania w kolejkach, reglamentacji na kartki podstawowych artykułów żywnościowych.

W środowiskach robotniczych drzemała jednocześnie gotowość do upomnienia się o sprawy socjalne i pracownicz, stojące w rażącej sprzeczności do głozonego oficjalnie dobrobytu „robotniczego” państwa.

Strajki Lubelskiego Lipca rozpoczęła 8 lipca 1980 r. Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego w Świdniku. W czwartym dniu protestu podpisano tam pierwsze w dziejach PRL pisemne porozumienie władz komunistycznych ze strajkującymi robotnikami.

Dalsze strajki nie wybuchają jednocześnie, ale kolejno przetaczają się przez poszczególne zakłady. W początkowej fazie (do 15 lipca) obejmują one największe przedsiębiorstwa, jak: „Agromet” Lublin, Lubelskie Zakłady Naprawy Samochodów, Fabryka Samochodów Ciężarowych, Zakłady Azotowe „Puławy” czy „Eda” Poniatowa.

W dniach 16 – 19 lipca, sztafetę strajkową przejmuje Węzeł PKP Lublin, poderwany przez lubelską Lokomotywnię.

Komunikacyjny paraliż Lublina pogłębił w dniach 17 – 18 lipca strajk kierowców Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego. Dodać do tego trzeba strajk transportu handlu wewnętrznego i brak bieżącego zaopatrzenia sklepów. Sytuacja w Lublinie przybrała znamiona strajku powszechnego, choć akcje w poszczególnych zakładach nie były koordynowane.

Do Lublina przybywa delegacja rządowa z wicepremierem Jagielskim, który 31 sierpnia podpisze porozumienia gdańskie. Nie dochodzi jednak do takich negocjacji, jak w Gdańsku. Brak bowiem międzyzakładowego komitetu strajkowego, a środowiska pracownicz Lublina nie były przygotowane do odegrania takiej roli.

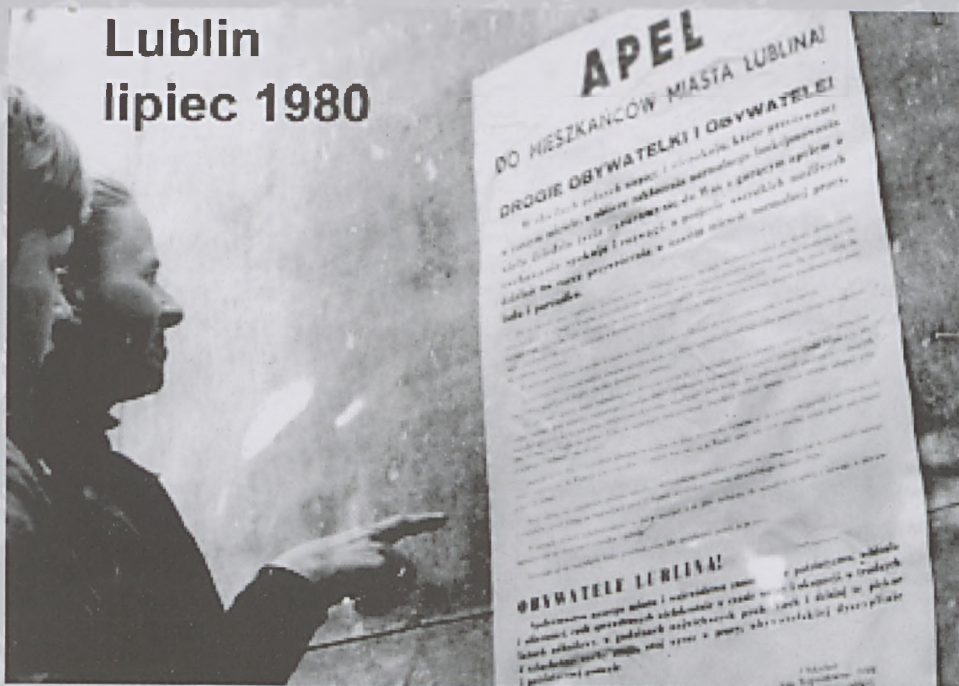
Fala protestów na Lubelszczyźnie wygasa 24 lipca. Ich skala wydaje się imponująca. Ponad 150 zakładów pracy i około 50 tysięcy pracowników. Około 1200 wniosków i postulatów. W zdecydowanej większości miały one charakter wewnętrzzakładowy, socjalny i ekonomiczny.

Niektóre wykroczały jednak poza ten horyzont. Robotnicy lubelscy „odświeżyli” postulat wolnych sobót, oblicanych przez władze jeszcze w 1971 r. Upomniano

się o zrównanie zasiłków rodzinnych z zasiłkami dla milicji. Kolejarze z Lokomotywni Lublin wywalczyli obietnicę nowych wyborów do Rady Zakładowej. Przeprowadzono je 18 sierpnia 1980 r., gdy trwał już strajk w Stoczni Gdańskiej. Pokojowe rozstrzygnięcie protestów na Lubelszczyźnie przełamało barierę strachu i stało się inspiracją do rozpoczęcia lepiej zorganizowanych i dalej idących strajków na Wybrzeżu.

Komitety strajkowe uaktywniły się ponownie na przełomie sierpnia i września. Na wzór Gdańska, 10 września 1980 r. powołano w Świdniku regionalny Międzyzakładowy Komitet Założycielski NSZZ, skupiający początkowo 27 zakła-

dów pracy. Komitet przyjął nazwę „Środkowo-Wschodni”, choć nigdy wcześniej takiego określenia wobec Lubelszczyzny nie stosowano. Nazwa przyjęła się jednak na stałe i używana jest przez „Solidarność” do dziś.

Lublin
lipiec 1980

Enea Wytwarzanie nawiązała współpracę z gminą Jedlińsk w sprawie rozwoju OZE

Enea Wytwarzanie podpisała kolejny list intencyjny dotyczący współpracy związanej z odnawialnymi źródłami energii (OZE). Do gmin Zwolen, Wyśmierzyce, Przytyk, Przyłęk, Gózd i Tczów dołączyła gmina Jedlińsk. List intencyjny podpisali Tomasz Siwak, wiceprezes ds. strategii rozwoju Enei Wytwarzanie i Jan Mazurkiewicz, wiceprezes ds. korporacyjnych Enei Wytwarzanie oraz wójt gminy Jedlińsk Kamil Dziewierz.

- Kolejny samorząd gminny chce wraz z nami inwestować w odnawialne źródła, przyczyniać się do rozwoju segmentu OZE i tym samym realizować cel polityki energetycznej kraju, zgodnie z którą spodziewany jest dalszy wzrost udziału OZE w bilansie energetycznym – powiedział Tomasz Siwak.

Według Kamila Dziewierza podpisanie listu intencyjnego jest pierwszym krokiem prowadzącym do inwestycji w rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie gminy Jedlińsk.
- Dzięki projektowi zapewnimy dodatkowe wpływy do budżetu Gminy, co wpłynie na poprawę jej bilansu handlowego. Dodatkowo inwestycja w sposób oczywisty wpłynie na poprawę stanu środowiska Gminy oraz pozwoli promować region jako nowoczesny i proekologiczny – stwierdził wójt.

Przypomnijmy, że w marcu tego roku został podpisany list intencyjny przez Eneę S.A. oraz Eneę Wytwarzanie z Bankiem Ochrony Środowiska i spółką inwestycyjną BOŚ Eko Profit, później Enea Wytwarzanie podpisała listy intencyjne z sześcioma gminami z regionu radomskiego. Gmina Jedlińsk jest kolejną na tej liście. Działania te mają na celu dywersyfikację miks paliwowy, rozwój rozproszonych źródeł energii oraz zwiększenie udziału segmentu OZE w produkcji energii elektrycznej. Współpraca sygnatariuszy listu ma służyć osiągnięciu nadrzędnego celu unijnej polityki energetycznej i klimatycznej, jakim jest redukcja emisji CO₂. Wspólne działania będą wspierały osiągnięcie przez Polskę poziomu produkcji energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii (OZE) zarówno do roku 2020, jak i 2030.

Grupa Enea to wicelider polskiego rynku elektroenergetycznego w zakresie produkcji energii elektrycznej. Zarządza pełnym łańcuchem wartości na rynku energii elektrycznej: od paliwa, poprzez produkcję energii elektrycznej, dystrybucję, sprzedaż i obsługę Klienta. Odpowiada za bezpieczne dostawy energii do 2,6 mln Klientów. Do Enei Operator należy sieć dystrybucyjna w północno-zachodniej Polsce (ok. 1/5 powierzchni kraju). Grupa zatrudnia w całej Polsce ponad 16 tys. pracowników, którzy tworzą innowacyjny koncern surowcowo-energetyczny. Do Grupy należą dwie ważne elektrownie systemowe: Elektrownia Kozienice i Elektrownia Połaniec. W ramach Grupy Enea działa także Lubelski Węgiel Bogdanka – kopalnia jest głównym dostawcą surowca do należących do Grupy elektrowni. Działalność Grupy obejmuje również energetykę ciepłą w zakładach w Białymstoku, Obornikach i Pile.

List intencyjny podpisali (od lewej) Tomasz Siwak, wiceprezes ds. strategii rozwoju Enei Wytwarzanie, wójt gminy Jedlińsk Kamil Dziewierz oraz Jan Mazurkiewicz, wiceprezes ds. korporacyjnych Enei Wytwarzanie.